

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-08285/2014-ERU

V Ostravě dne 11. listopadu 2014

Č. j. 08285-8/2014-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-08285/2014-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 10. září 2014 z moci úřední podle ustanovení § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, právnickou osobou **DOMEG & V s.r.o.**, se sídlem Luleč 419, PSČ 683 03, IČ: 277 13 342 - ve věci podezření ze spáchání správních deliktů podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **DOMEG & V s.r.o.**, se sídlem Luleč 419, PSČ 683 03, IČ: 277 13 342, se tím, že v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl v rámci stavby „Obchodní centrum Velké Meziříčí – Část A KAUFAND“ dne 1. dubna 2014 ve Velkém Meziříčí na ulici Karlov u domu č. 463/1 jako zhotovitel zemní práce související s realizací části stavby (SO 15.1A – Opěrné stěny SM), při kterých došlo lžící bagru při výkopu rýhy pro stavbu opěrné zdi k poškození středotlakého plynovodu PE D 160, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu dle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 12 000 Kč** (slovy: dvanáct tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13514.

III. Podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ustanovením § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13514.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 18. června 2014 zahájil Úřad doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu v důsledku zjištěného poškození středotlakého plynovodu PE D 160, k němuž došlo dne 26. března 2014 ve Velkém Meziříčí na ulici Karlov u domu č. 463/1 a zjištěného poškození středotlakého plynovodu PE D 160, k němuž došlo dne 1. dubna 2014 ve Velkém Meziříčí na ulici Karlov u domu č. 463/1.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise byl správním orgánem v souladu s ustanovením § 150 správního řádu vydán příkaz. Proti tomuto příkazu podal účastník řízení v zákonem stanovené lhůtě odpor, jehož podáním byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

II. Kontrolní zjištění

Dne 18. června 2014 byla zahájena kontrola pod č. j.: 05785/2014-ERU, jejímž předmětem bylo dodržování povinností stanovených ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona ze strany účastníka řízení. O výsledku kontroly pod č. j.: 05785/2014-ERU byl pořízen protokol č. K017614 ze dne 1. srpna 2014. Podle protokolu bylo zjištěno, že účastník řízení prostřednictvím svých zaměstnanců prováděl jako zhotovitel stavby „Obchodní centrum Velké Meziříčí – Část A KAUF LAND“ dne 26. března 2014 ve Velkém Meziříčí na ulici Karlov u domu č. 463/1 zemní práce související s realizací části stavby (SO 15.1A – Opěrné stěny SM), přičemž při strojním výkopu rýhy pro stavbu opěrné zdi došlo lžící bagru k poškození středotlakého plynovodu PE D 160, a dále prováděl jako zhotovitel stavby „Obchodní centrum Velké Meziříčí – Část A KAUF LAND“ dne 1. dubna 2014 ve Velkém Meziříčí na ulici Karlov u domu č. 463/1 zemní práce související s realizací části stavby (SO 15.1A – Opěrné stěny SM), přičemž při strojním výkopu rýhy pro stavbu opěrné zdi došlo lžící bagru k poškození středotlakého plynovodu PE D 160.

Poškození obou plynovodů bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno správci plynárenského zařízení, který zajistil jejich následnou opravu. O událostech byly sepsány protokoly o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma č. [REDAKCE] a č. [REDAKCE] a protokoly o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a č. [REDAKCE]. Při poškození ze dne 26. března 2014 uniklo do ovzduší 323 m³ za dobu

120 minut bez přerušení dodávky zákazníkům a při poškození ze dne 1. dubna 2014 uniklo do ovzduší 1 292 m³ za dobu 180 minut s přerušením dodávky 195 zákazníkům. Podle sdělení účastníka řízení byly náklady spojené s opravou plynárenských zařízení a únikem plynu uhrazeny.

Součástí protokolu je popis dokumentace týkající se prováděné stavby a dokumentace vyhotovené správcem plynárenského zařízení v souvislosti s jeho dotčením činností prováděnou v ochranném pásmu.

Námítky proti kontrolnímu zjištění nebyly účastníkem řízení uplatněny.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. KO-08285/2014-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Správní orgán považoval současně i ostatní skutečnosti za dostatečně zjištěné, a proto vydal dne 9. září 2014 v souladu s ustanovením § 150 správního řádu příkaz č. j. 08285-3/2014-ERU, kterým byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 15 000,- Kč společně s povinností uhradit náklady řízení, a to za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Uvedený příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 10. září 2014.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 9. září 2014 kontrolní spis pod č. j. 05785/2014-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu pod č. j. 08285-2/2014-ERU.

Dne 15. září 2014 byl Úřadu doručen ze strany účastníka řízení přípis, který byl v souladu s ustanovením § 37 odst. 1 věty druhé správního řádu posouzen dle svého skutečného obsahu jako odpor proti příkazu. V rámci odůvodnění odporu účastník řízení uvedl, že žádá o přehodnocení, popřípadě úplné zrušení pokuty uložené příkazem. Účastník řízení dále uvedl, že se jedná o jeho první provinění takového rozsahu, jakož i to, že náhradu škody v plném rozsahu poškozenému uhradil a že samotnou úhradu škody již považuje za dostatečnou sankci.

Podáním odporu byl příkaz v souladu s ustanovením § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

Dne 9. října 2014 zaslal správní orgán účastníkovi řízení vyrozumění č. j. 08285-6/2014-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech.

Dne 21. října 2014 doručil účastník řízení správnímu orgánu podklady k doložení majetkových poměrů, a to rozvahu spolu s výkazem zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 31. prosince 2013 a dále rozvahu spolu s výkazem zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 30. září 2014.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ustanovení § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, jež měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ustanovení § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prostřednictvím svých zaměstnanců prováděl jako zhotovitel práce na stavbě „Obchodní centrum Velké Meziříčí – Část A KAUFAND“ ve Velkém Meziříčí na ulici Karlov u domu č. 463/1 související s realizací části stavby (SO 15.1A – Opěrné stěny SM). V souvislosti s touto činností účastníka řízení pak došlo ve Velkém Meziříčí na ulici Karlov u domu č. 463/1 dne 26. března 2014 při strojním výkopu rýhy pro stavbu opěrné zdi k poškození středotlakého plynovodu PE D 160 a dále dne 1. dubna 2014 při strojním výkopu rýhy pro stavbu opěrné zdi k poškození středotlakého plynovodu PE D 160.

Stavební práce byly realizovány na základě stavebního povolení Městského úřadu Velké Meziříčí, odbor výstavby a regionálního rozvoje pod č. j. [REDAKCE] ze dne 1. července 2013. Hlavním dodavatelem stavby byla podle uzavřené smlouvy společnost Casta a.s. Na základě smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 27. března 2014 byl zhotovitelem části stavby – SO 15.1 A – Opěrné stěny SM účastník řízení.

Existence ochranného pásma plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa ze zápisu, který byl sepsán ohledně předání staveniště (zápis o předání a převzetí staveniště ze dne 27. února 2014) a příslušné stavební dokumentace. Účastník řízení následně zajistil před zahájením prací v souladu s podmínkami stanovenými pro práci v ochranném pásmu plynárenského zařízení vytyčení polohy plynárenského zařízení. Současně s realizací stavby probíhala v březnu 2014 ve stejné lokalitě i přeložka středotlakého plynovodu, kterou však nerealizoval účastník řízení.

Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo společností JMP DS, s.r.o. provedeno barvou na ose plynárenského potrubí (protokol o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 6. března 2014 včetně písemného vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení).

V případě skutku ze dne 26. března 2014 došlo k poškození plynárenského zařízení při strojním výkopu rýhy pro stavbu opěrné stěny, když došlo ke stlačení středotlakého plynovodu PE D 160 lžící zemního stroje. Účastník řízení při kontrole sdělil, že podle informací poskytnutých hlavním dodavatelem stavby se nemělo v místě výkopu pro stavbu opěrné stěny nacházet žádné plynárenské zařízení. Poškozením plynárenského zařízení došlo k úniku 323 m³ po dobu 120 minut, přičemž nedošlo k přerušení dodávky žádnému odběrateli. Způsobená škoda byla uhrazena společností Casta a.s.

V případě skutku ze dne 1. dubna 2014 došlo k poškození středotlakého plynovodu při strojním provádění zemních prací při výkopu rýhy pro stavbu opěrné stěny. Podle zjištěného stavu věci účastník řízení provedl ruční výkop sondy pro přesné určení trasy a hloubkového uložení nově vybudovaného plynovodu. Při následném strojním výkopu, kterým byla rozšiřována rýha pro stavbu opěrné stěny, došlo k poškození středotlakého plynovodu lžící zemního stroje. Podle vyjádření účastníka řízení při kontrole předpokládala obsluha zemního stroje v trase výkopu přímé vedení plynovodu, ve skutečnosti se však v trase výkopu nacházelo zalomení plynovodu z důvodu překážky v podobě základu betonového schodiště. Poškozením středotlakého plynovodu došlo k úniku 1 292 m³ za dobu 180 minut a přerušení dodávek plynu 195 odběratelům. Způsobená škoda na zařízení a úniku plynu byla dle sdělení účastníka řízení uhrazena, jak účastník řízení doložil výpisem z účtu.

V. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ustanovení § 46 odst. 8 až 10 nebo ustanovení § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ustanovení § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ustanovení § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, který prováděl v případě skutku

ze dne 1. dubna 2014 zemní práce svými zaměstnanci prostřednictvím strojního mechanismu v ochranném pásmu plynárenského zařízení – středotlakého plynovodu, přičemž došlo k poškození tohoto plynárenského zařízení. Následkem poškození plynárenského zařízení byl podle provozovatele distribuční soustavy únik zemního plynu o objemu 1 292 m³ po dobu 180 minut a přerušeni dodávek plynu pro 195 odběratelů. O způsobu a rozsahu poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení vypovídá protokol o poškození plynárenského zařízení založený ve spisu.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení v případě skutku ze dne 1. dubna 2014 věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Tato skutečnost musí být známa každé osobě, když znalost právních předpisů se obecně předpokládá.

Ze stanoviska společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. vyplývá, že účastník řízení zprostředkovaně věděl, že zemními pracemi bude dotčeno ochranné pásmo plynárenského zařízení a je nezbytné dodržovat stanovené podmínky, kterými byl souhlas se stavbou podmíněn. Podle obsahu stanoviska se jedná o písemný souhlas se stavební činností udělený podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona zástupcem provozovatele distribuční soustavy. Z obsahu tohoto stanoviska je zjištělé, že účastník řízení jako zhotovitel stavby byl sice zprostředkovaně, přesto jako zhotovitel díla obeznámen s tím, že stavební činnost bude probíhat s možným dotčením ochranného pásma plynárenského zařízení a je nezbytné dodržet podmínky stanovené pro stavební činnost s dotčením ochranného pásma.

Ve správním řízení bylo ovšem zjištěno, že účastník řízení stanovené podmínky pro realizaci stavební činnosti v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona nerespektoval, když stavební činnost byla prováděna v rozporu se stanovenými podmínkami. O rozpor se jedná i tehdy, pokud účastník řízení neučinil všechna nezbytná technická opatření, která by poškození vytyčeného plynárenského zařízení v důsledku neopatrné strojní manipulace zabránila. O takový postup se jedná i v případě, kdy účastník řízení pomocí ruční sondy zjistil polohu plynárenského zařízení, ale následně již vycházel z pouhého předpokladu o přímém vedení trasy plynárenského zařízení. Takový postup ovšem nebyl na místě, protože účastník řízení prováděl zemní práce neustále v ochranném pásmu plynárenského zařízení a měl proto učinit všechna dostupná opatření, aby k poškození nedošlo, např. provést větší počet ručních sond pro určení polohy plynárenského zařízení. Podle stanovených podmínek pro práci v ochranném pásmu nelze pouze spoléhat na provedené vytyčení, protože z povahy věci toto nemusí respektovat veškeré dílčí změny v trase uložení plynárenského zařízení.

Lze proto konstatovat, že účastník svým postupem v případě skutku ze dne 1. dubna 2014 porušil zákaz poškození plynárenského zařízení stavební činností v ochranném pásmu či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že v případě skutku ze dne 1. dubna 2014 byly naplněny formální znaky deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním ze dne 1. dubna 2014 poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik zemního plynu a přerušil dodávku zemního plynu 195 odběratelům. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní ohrožení spolehlivosti provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností s využitím dostupných technických opatření pro zabránění poškození v souladu s podmínkami stanovenými podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností v případě skutku ze dne 1. dubna 2014 nevyplývá.

V případě skutku ze dne 26. března 2014 dospěl správní orgán k závěru, že účastníkovi řízení nelze za tento skutek přičítat odpovědnost podle § 91d odst. 1

energetického zákona. Ze sdělení účastníka řízení v případě toho skutku vyplynulo, že účastník řízení prováděl strojní výkopové práce v místě, kde se podle provedeného vytyčení nemělo nacházet plynárenské zařízení. Účastník řízení tudíž nevěděl, že prováděnou stavební činností může být dotčeno ochranné pásmo plynárenského zařízení, resp. v řízení nebylo zjištěno, že by existence zařízení byla účastníkovi řízení známa. Účastníkovi řízení proto nelze vytýkat, že nerespektoval podmínky stanovené pro provádění prací v ochranném pásmu či mimo ně, což je základní podmínkou pro porušení povinnosti podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Podle zjištěného stavu věci účastník řízení postupoval tak, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo, když byly obstarány podmínky provozovatele distribuční soustavy pro práci v ochranném pásmu a plynárenské zařízení bylo vytyčeno. Správní orgán tak má za to, že účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby k porušení povinnosti podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona zabránil.

K tvrzením uplatněným účastníkem řízení v rámci odůvodnění podaného odporu ze dne 15. září 2014 a přípise ze dne 21. října 2014 bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty, jak je uvedeno dále.

Správní orgán se dále rovněž zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ustanovení § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v případě skutku ze dne 1. dubna 2014, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ustanovení § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

V tomto případě je správní orgán povinen postupovat podle ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlédnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán, jakož i k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci.

V případě skutku ze dne 1. dubna 2014 bylo v řízení zjištěno, že účastník řízení měl zprostředkovaně k dispozici pro stavební činnost v ochranném pásmu stanoviště provozovatele distribuční soustavy podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona, ale stanovené podmínky nerespektoval, když stavební činnost prováděl v rozporu se stanovenými podmínkami uděleného souhlasu. Jako okolnost, která závažnost správního deliktu zvyšuje, je tak třeba hodnotit skutečnost, že účastník řízení věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, přesto prováděl zemní práce prostřednictvím zemního stroje – bagru. Zemní práce tedy nebyly vykonávány s potřebnou obezřetností a vedly k poškození zařízení.

Při hodnocení následků správního deliktu a doby trvání správního deliktu je třeba vyjít z okolností, že v důsledku poškození středotlakého plynovodu došlo k úniku zemního plynu o objemu 1 292 m³ za dobu 180 minut a přerušení dodávky 195 zákazníkům. Z pohledu zájmu společnosti na bezpečný a spolehlivý provoz plynárenských zařízení, je třeba konstatovat, že následky správního deliktu byly v tomto konkrétním případě významné a závažnost spáchaného správního deliktu nelze z tohoto pohledu hodnotit jako nízkou. Především okolnost přerušení dodávky zemního plynu 195 zákazníkům je zásadní pro stanovení výše pokuty.

Jako okolnost snižující závažnost správního deliktu je naopak třeba vyhodnotit bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhrady způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Dobu trvání správního deliktu rovněž nelze hodnotit jako přitěžující okolnost, protože správní delikt byl spáchán jednorázovým konáním spočívajícím v provádění výkopových prací, které vedly k poškození plynárenského zařízení v místě jeho atypického uložení.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě lze říci, že účastník řízení nebyl doposud za porušení energetického zákona trestán.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje i to, že vzniklá škoda byla uhrazena bezzbytkem.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé,

že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 12 000 Kč, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Z podkladů, které správnímu orgánu zaslal účastník řízení, bylo zjištěno, že za účetní období roku 2013 vykázal účastník řízení provozní výsledek hospodaření ve výši 1 082 000,- Kč a hospodářský výsledek před zdaněním ve výši 467 000,- Kč. Do 30. září 2014 pak účastník řízení vykázal provozní výsledek hospodaření ve výši 70 000,- Kč a hospodářský výsledek před zdaněním ve výši -469 000,- Kč. Také s přihlédnutím k těmto skutečnostem stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši 12 000,- Kč, tj. při samé spodní hranici zákonné sazby, která naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a kterou nelze považovat za likvidační, neboť v případě správního trestání právnické osoby nelze ani vzhledem k předloženým dokladům vypovídajících o majetkových poměrech účastníka řízení uvažovat o tom, že by pokuta v této výši, jež je spíše symbolického charakteru, mohla mít pro právnickou osobu likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníkovi řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Správní orgán má za to, že uložená pokuta tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 12 000,- Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal

porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000,- Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly